

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดสระบุรี (ประจำเดือน มีนาคม 2569)

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 พื้นที่ทั้งหมด 2,235,304 ไร่ เป็นเนื้อที่เกษตรกรรม ประมาณ 694,380 ไร่ (31.06% ของพื้นที่ทั้งหมด) โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทาน 457,224 ไร่ และพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทาน 237,156 ไร่

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด 379.89 ล้าน ลบ.ม. รายละเอียด ดังนี้

เขื่อน/อ่างเก็บน้ำ	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำปัจจุบัน (ล้าน ลบ.ม.)	ร้อยละ
1. เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ (อำเภอวังม่วง)	159,500	960.00	323.63	33.71
2. อ่างเก็บน้ำมวกเหล็ก (อำเภอวังม่วง)	25,000	61.00	47.693	78.19
3. อ่างเก็บน้ำคำตะเคียน (อำเภอมวกเหล็ก)	-	0.70	0.278	39.71
4. อ่างเก็บน้ำบ้านดง (อำเภอแก่งคอย)	7,397	3.18	1.372	43.14
5. อ่างเก็บน้ำห้วยหินขาว (อำเภอเฉลิมพระเกียรติ)	2,500	1.10	0.462	42.00
6. อ่างเก็บน้ำคลองเพรียว (อำเภอเมือง)	122,620	7.20	6.450	89.58
รวม	317,017	1,033.18	379.89	36.77

ที่มา : โครงการชลประทานสระบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 3 เมษายน 2569

2) ปริมาณน้ำฝนสะสม (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2569)

- ปริมาณน้ำฝนสะสมประจำเดือน มีนาคม 2569 = 64.5 มม.

3) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัด

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 รวม 183,429 ไร่ แบ่งเป็น ในเขตชลประทาน 149,567.75 ไร่ และนอกเขตชลประทาน 33,861.25 ไร่ แบ่งเป็น นาปรัง พืชไร่ และพืชผัก ดังนี้

เขตเพาะปลูก	แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 (ไร่)				
	นาปรัง	พืชไร่	พืชผัก	รวมพืชไร่และพืชผัก	รวมทั้งหมด
ในเขตชลประทาน	147,169	909	1,489.75	2,398.75	149,567.75
นอกเขตชลประทาน	6,588	26,048	1,225.25	27,273.25	33,861.25
รวม	153,757	26,957	2,715	29,672	183,429

ที่มา : กองส่งเสริมโครงการพระราชดำริ การจัดการพื้นที่และวิศวกรรมเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

4) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic) ปี 2566

ที่	ชนิดพืช	ระดับความเหมาะสมของดิน									
		S1		S2		S3		N		รวม	
		พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	พื้นที่(ไร่)	ร้อยละ	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
1	ข้าว	361,507	75.52	83,935	17.53	23,870	4.99	9,375	1.96	478,687	100
2	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1,653	0.98	117,402	69.36	42,579	25.16	7,631	4.51	169,265	100
3	อ้อยโรงงาน	20	0.01	126,500	74.03	43,578	25.50	769	0.45	170,867	100
4	มันสำปะหลัง	9,282	16.04	28,043	48.45	19,234	33.23	1,316	2.27	57,874	100
5	ปาล์มน้ำมัน	-	-	-	-	-	-	5,968	100	5,968	100

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี

1.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด : ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ในปี 2566 มีมูลค่า 264,242 ล้านบาท รายได้เฉลี่ย 344,734 บาท/ราย/ปี จำนวนประชากร 638,469 คน 307,185 ครั้วเรือน และเป็นครั้วเรือนภาคการเกษตร 32,807 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 10.69 ของครั้วเรือนทั้งหมด (ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2568)

1.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

ชนิดพืช	จำนวน (ครั้วเรือน)	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิตเดือนมีนาคม 2569		ราคาขาย (บาท/กก.)
			รวม (ตัน)	เฉลี่ย (กก./ไร่)	
1. ข้าวนาปี	14,308	299,596	232,992	778	6.18 ความชื้น 25%
2. ข้าวนาปรัง	7,500	159,758	37,578	764	6.48 ความชื้น 25%
3. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	6,031	182,356	130,001	760 ที่ความชื้น 14.5%	6.31 บาท ความชื้น 30%
4. อ้อยโรงงาน	1,193	55,024	519,976	9,450	0.89 บาท
5. มันสำปะหลัง	1,313	36,605	86,227	3,279 ที่ความชื้น 15%	2.57 บาท
6. ฝือก	233	3,576	6,310	3,500	ขนาดกลาง (500-700 กรัม) 17 บาท ขนาดใหญ่ (750-1,490 กรัม) 45 บาท

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2569

1.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

ชนิดสัตว์	เกษตรกร (ราย)	จำนวนเลี้ยง (ตัว)	ราคาขาย (บาท)	GAP (ราย)		อินทรีย์ (ราย)	
				ตรวจรับรองใหม่	ตรวจต่ออายุ	ตรวจรับรองใหม่	ตรวจต่ออายุ
1. ไก่เนื้อ	3,671	125,723	20.97	6	-	-	-
2. ไก่ไข่	156	22,943,464	41	-	1	-	-
3. โคเนื้อ	723	2,099,325	3.25 - 4.35	-	-	-	-

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2569

1.6 สัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

ชนิดสัตว์	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ราคาขาย (บาท/กก.)	GAP (ราย)	อินทรีย์ (ราย)
1. ปลาดุก	365	826	18,250	36 - 38	155	25
2. ปลานิล	1,341	3,980	1,460	40	2	0
3. ปลาตะเพียน	58	30.74	462	80 - 85	26	0

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสระบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2569

1.7 คุณภาพและมาตรฐานในการรับรองสินค้าเกษตรของจังหวัด

สินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ Organic Thailand (ราย)	มาตรฐาน GAP		มาตรฐานอื่น ๆ
			รายเดี่ยว (ราย)	รายกลุ่ม (กลุ่ม)	
1. พืช	33,366	5	162	0	มาตรฐาน PGS จำนวน 48 ราย
2. ข้าว	14,549	0	0	0	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2569

1.8 สินค้าเด่น/สินค้า GI

สินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
1. ข้าวเจ๊กเขยเส้าไห้ อ.เส้าไห้	ตัน/ปี	90
2. มะม่วงมันหนองแซง อ.หนองแซง	ตัน/ปี	1.2
3. เผือกหอมบ้านหม้อ อ.บ้านหม้อ	ตัน/ปี	12,521

1.9 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต/ ผู้ประกอบการ OTOP	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	แหล่งจำหน่ายผลผลิต
1. ผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อม มูลวัวนม	กลุ่มภูมิแฮนด์ดีคราท์ฟ	เกษตรกรเลี้ยงวัวนมในพื้นที่ อำเภอมวกเหล็ก	ที่ทำการกลุ่ม / Online
2. เครื่องหอมสมุนไพร	เรือบุญ	เกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร ใน พื้นที่จังหวัดสระบุรี	ตลาดหัวปลี / ที่ทำการกลุ่ม / Online
3. สบู่รังไหม	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรังไหม ประดิษฐ์	- ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สระบุรี - เกษตรกรผู้เลี้ยงไหม จังหวัด บุรีรัมย์ ชัยภูมิ เลย อุตรธานี ขอนแก่น	ที่ทำการกลุ่ม / Online
4. ลูกกั๊กกระเจี๊ยบผสมธัญพืช	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรพุดแค	เกษตรกร พื้นที่ อ.เฉลิมพระเกียรติ และพื้นที่ใกล้เคียง	ตลาดหัวปลี/ Online
5. กะหรี่ปั๊บน้ำองุ่นสด องุ่นกวน	กลุ่มแม่บ้านเทศบาลตำบล มวกเหล็ก	พื้นที่ อำเภอมวกเหล็ก และพื้นที่ใกล้เคียง	ตลาดหัวปลี/ Online
6. ผลิตภัณฑ์กระชายผง สำเร็จรูป	วิสาหกิจชุมชนภูริธาราพรรณ	เกษตรกรผู้ปลูกกระชาย พื้นที่อำเภอพระพุทธบาท และพื้นที่ใกล้เคียง	ตลาดหัวปลี / ที่ทำการกลุ่ม / Online
7. เห็ดเออรินจิ	บริษัท ปิยะพรโอโรโลยี	พื้นที่จังหวัดสระบุรี	ตลาดหัวปลี/ Online

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต/ ผู้ประกอบการ OTOP	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	แหล่งจำหน่ายผลผลิต
8. แคปหมู หมูกระเจก	อ้านธิตาดอย	พื้นที่จังหวัดสระบุรี	ห้างสรรพสินค้า / ตลาดหัวปลี / ตลาด Online
9. ผักสลัด ต้นอ่อนผักบุ้ง ต้นอ่อนทานตะวัน	ไร่สุกษาธรรมชาติ	พื้นที่จังหวัดสระบุรี	ที่ทำการกลุ่ม / Online/ ตลาดประชารัฐฯ หน้าที่ว่าการอำเภอเมืองสระบุรี
10. กระเป๋าดำวาง เบาะรองนั่ง	กลุ่มอาชีพสามัคคีรวมใจ	พื้นที่จังหวัดสระบุรี	ที่ทำการกลุ่ม / Online

1.10 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี เป็นโครงการที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยมีพื้นที่เป้าหมาย จำนวน 13 อำเภอ 42 หมู่บ้าน 251 ผลิตภัณฑ์ ดังนี้

อำเภอ	พื้นที่
1. อำเภอเมืองสระบุรี จำนวน 3 แห่ง	1. บ้านพระพุทธราย หมู่ที่ 1 ต.หนองปลาไหล 2. บ้านแถว หมู่ที่ 7 ต.หนองโน 3. บ้านป่าสัก หมู่ที่ 4 ต.ดาวเรือง
2. อำเภอแก่งคอย จำนวน 4 แห่ง	4. บ้านถ้ำน้ำพุ หมู่ที่ 10 ต.ทับกวาง 5. บ้านพุทธรักษา หมู่ที่ 10 ต.สองคอน 6. บ้านโป่งก้อนเส้า หมู่ที่ 5 ต.ท่ามะปราง 7. บ้านบึงไม้ หมู่ที่ 5 ต.ชะอม
3. อำเภอหนองแค จำนวน 3 แห่ง	8. บ้านหนองนาไก่ หมู่ที่ 9 ต.หนองนาไก่ 9. บ้านศรีปฐม หมู่ที่ 8 ต.หนองโรง 10. บ้านหนองเรือ หมู่ที่ 8 ต.โพหนอง
4. อำเภอหนองแซง จำนวน 3 แห่ง	11. บ้านบกใหญ่ หมู่ที่ 6 ต.ม่วงหวาน 12. บ้านหนองหัวโพ หมู่ที่ 4 ต.หนองหัวโพ 13. บ้านโพธิ์ หมู่ที่ 1 ต.หนองควายไซ
5. อำเภอเสนาไห้ จำนวน 3 แห่ง	14. บ้านม่วง หมู่ที่ 6 ต.ม่วงงาม 15. บ้านพะเยาว์ หมู่ที่ 2 ต.ศาลารีไทย 16. บ้านสวนดอก หมู่ที่ 7 ต.สวนดอกไม้
6. อำเภอบ้านหม้อ จำนวน 3 แห่ง	17. บ้านเรียงราง หมู่ที่ 4 ต.บ้านหม้อ 18. บ้านหนองบัว หมู่ที่ 7 ต.หนองบัว 19. บ้านบ่อพระอินทร์ หมู่ที่ 7 ต.สร้างโคก
7. อำเภอพระพุทธบาท จำนวน 3 แห่ง	20. บ้านใหญ่พัฒนา หมู่ที่ 11 ต.หนองแก 21. บ้านหนองคณสี หมู่ที่ 4 ต.พุทรา 22. บ้านชัยครก หมู่ที่ 2 ต.นายาว
8. อำเภอวิหารแดง จำนวน 3 แห่ง	23. บ้านคลองหัวช้าง หมู่ที่ 10 ต.คลองเรือ 24. บ้านห้วยสลับ หมู่ที่ 7 ต.เจริญธรรม 25. บ้านคั่นลำ หมู่ที่ 3 ต.หนองหมู
9. อำเภอมวกเหล็ก จำนวน 4 แห่ง	26. บ้านเกษตรก้าวหน้า หมู่ที่ 14 ต.ชัยสนุ่น 27. บ้านกลุ่มพระบาท หมู่ที่ 9 ต.หนองย่างเสือ 28. บ้านหนองสองห้อง หมู่ที่ 5 ต.หนองย่างเสือ 29. บ้านหนองเอี่ยวโน หมู่ที่ 14 ต.ลำพญากลาง
10. อำเภอหนองโดน จำนวน 3 แห่ง	30. บ้านสองคอน หมู่ที่ 1 ต.บ้านกล้วย 31. บ้านโปร่งสว่าง หมู่ที่ 1 ต.บ้านโป่ง 32. บ้านครัว หมู่ที่ 8 ต.หนองโดน
11. อำเภอดอนพุด จำนวน 4 แห่ง	33. บ้านหนองมน หมู่ที่ 5 ต.บ้านหลวง 34. บ้านดอนพุด หมู่ที่ 3 ต.ดอนพุด 35. บ้านดอนทอง หมู่ที่ 5 ต.ดงตะงาว 36. บ้านไผ่หลิว หมู่ที่ 11 ต.ไผ่หลิว
12. อำเภอวังม่วง จำนวน 3 แห่ง	37. บ้านท่าฤทธิ์ หมู่ที่ 1 ต.วังม่วง 38. บ้านหนองไทร หมู่ที่ 3 ต.วังม่วง 39. บ้านคลองกระทิง หมู่ที่ 12 ต.วังม่วง
13. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 3 แห่ง	40. บ้านพุแค หมู่ที่ 1 ต.พุแค 41. บ้านมงคล หมู่ที่ 5 ต.ห้วยบง 42. บ้านซึ้ง หมู่ที่ 1 ต.บ้านแก้ง

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระบุรี

1.11 แหล่งเกษตรกรเชิงท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรี 10 อันดับแรก

ลำดับ	ชื่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	ที่ตั้ง	การดำเนินกิจกรรม
1.	วิสาหกิจชุมชนหนองย่างเสือ	ต.หนองย่างเสือ อ.มวกเหล็ก	1. ฟาร์มสายทอง แหล่งผลิตมันเบอรี่ 2. สวนผักครูสรรเสริญ แหล่งผลิตผักสลัดที่ปลอดภัย 3. ไร่ภูวนพันธุ์ อนุรักษ์ปลอดภัย และการแปรรูปองุ่น 4. สวนบักเต้ (ไร่บุญจมาศ) แหล่งผลิตดอกเบญจมาศ
2.	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ชะอม	ต.ชะอม อ.แก่งคอย	ท่องเที่ยวเส้นทางธรรมชาติ ขึ้นน้ำตกโกรกอีตง เทศกาลกินทุเรียน ผลไม้สดตามฤดูกาล ลานกางเต้นท์ เดินชมสวน
3.	ตลาดหัวปลี	ต.พุแค อ.เฉลิมพระเกียรติ	ศูนย์เรียนรู้พอเพียง ตลาดสินค้าชุมชน
4.	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าเซ็ดเท้าบ้านคลองหัวช้าง (โฮมสเตย์ บ้านคลองหัวช้าง)	ต.คลองเรือ อ.วิหารแดง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนท่องเที่ยว มีที่พักสำหรับพักผ่อน
5.	วิสาหกิจชุมชนสมเกียรติผักอรรอย (ฟาร์มไม่ตั้งใจ)	ต.โคกสว่าง อ.เมืองสระบุรี	ปลูกผักปลอดภัย ได้มาตรฐาน GAP
6.	ไอดิน ฟาร์มเมล่อน	ต.พุแค อ.เฉลิมพระเกียรติ	ปลูกเมล่อนและเป็นคาเฟ่ในฟาร์ม
7.	วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรุ่นใหม่/Ysf ไร่ สท.เก้	ต.ธารเกษม อ.พระพุทธบาท	แหล่งผลิตผักปลอดภัย และทำการเกษตรแบบผสมผสาน
8.	อภิญญากุลไฮโดรฟาร์ม	ต.คชสิทธิ์ อ.หนองแค	ปลูกผักสลัดด้วยระบบ - ไฮโดรโปนิกส์
9.	วิสาหกิจชุมชนผักหวานป่าผอ.ปือก	ต.สร้างโคก อ.บ้านหมอ	ศูนย์การเรียนรู้สวนผักหวานป่า
10.	วิสาหกิจชุมชนสวนมุดมั่ง	ต.ปากเพรียว อ.เมืองสระบุรี	ปลูกผักปลอดภัย การปลูกผักบนแคร่และตลาดยามเย็น (วันเสาร์ - วันอาทิตย์)

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี

1.12 สหกรณ์การเกษตร

จังหวัดสระบุรีมีสหกรณ์การเกษตร รวมทั้งสิ้น 41 แห่ง สหกรณ์นอกภาคการเกษตร รวมทั้งสิ้น 49 แห่ง และมีกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งสิ้น 71 แห่ง มูลค่าธุรกิจสหกรณ์รวมทั้งสิ้น 12,137.09 ล้านบาท รายละเอียดดังนี้

ข้อมูล		สหกรณ์การเกษตร	สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	กลุ่มเกษตรกร	รวม
จำนวนสมาชิก (ราย)		34,382	34,242	3,377	72,001
จำนวนสหกรณ์/กลุ่มสหกรณ์ (แห่ง)		34	43	58	135
สถานะ (แห่ง)	ดำเนินการ	34	43	58	135
	ชำระบัญชี	-	-	-	-
	หยุดดำเนินการ	-	-	-	-
	จัดตั้งใหม่	-	-	-	-
ขึ้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์ ปี 256 (แห่ง)	ผ่านเกณฑ์	1	20	1	22
	ไม่ผ่านเกณฑ์	7	8	-	15
มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ (ล้านบาท)		3,653.79	8,464.07	19.23	12,137.09

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระบุรี

2. งบประมาณ ปี พ.ศ. 2569

ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ ตามประเด็นการพัฒนา 4 ด้าน งบประมาณ 442,656,351 บาท ผลการเบิกจ่าย 58,575,668.65 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.23 รายละเอียดดังนี้ (ข้อมูลงบประมาณไตรมาส 1)

ลำดับ	ประเด็นการพัฒนา	จำนวนโครงการ	งบประมาณ			ปัญหาอุปสรรค
			จำนวนงบประมาณ (บาท)	ผลการเบิกจ่าย (บาท)	คิดเป็นร้อยละ	
1	ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่	41	6,098,458	1,524,325.74	25.00	
2	ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง	42	7,113,400	2,277,823.18	32.02	
3	เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร	52	8,046,790	1,453,911	18.07	
4	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร	74	421,397,703	53,319,608.73	12.65	
รวม		209	442,656,351	58,575,668.65	13.23	

3. ผลการดำเนินงานเกี่ยวกับนมโรงเรียน : มีการดำเนินงานดังนี้

-ไม่มี-

4. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

4.1 ภัยพิบัติด้านการเกษตร -ไม่มี-

4.2 การเฝ้าระวังโรคพืชและแมลงศัตรูสำคัญ

4.2.1 ด้านพืช : จัดทำข่าวเฝ้าระวังเตือนการระบาดของศัตรูพืช จำนวน 4 ข่าว ได้แก่ เตือนเกษตรกรเฝ้าระวัง “เพลี้ยไฟ อะโวคาโด” เตือนเกษตรกรเฝ้าระวัง “ไรแดง มันสำปะหลัง” เตือนเกษตรกรเฝ้าระวัง “เพลี้ยแป้ง มะละกอ” และเตือนเกษตรกรเฝ้าระวัง “แมลงค่อมทอง” ในพืชตระกูลส้ม

4.2.2 ด้านปศุสัตว์ : สถานการณ์โรคระบาดในสัตว์ รายละเอียด ดังนี้

- 1) โรคปากและเท้าเปื่อย โรคสงบ
- 2) โรคล้มปี่ สกีน ไม่พบ
- 3) โรคกาฬโรคแอฟริกาในม้า โรคสงบ
- 4) โรคพิษสุนัขบ้า โรคสงบ
- 5) โรคอหิวาห์แอฟริกาสุกร ไม่พบ
- 6) โรคไข้หวัดนก ไม่พบ
- 7) โรคเฮโมรายิกเซฟติกซีเมีย ไม่พบ

4.2.3 ด้านประมง : ได้ดำเนินการเฝ้าระวังโรคในสัตว์น้ำ ดังนี้

1. โรคที่เกิดจากปรสิต ที่พบได้ในปลา เช่น เห็บระฆัง ปลิงใส และหมัดปลา ซึ่งจะทำให้ปลามีอาการผิดปกติ เช่น ซึม ว่ายน้ำทวนทुरาย ลอยตัวที่ผิวน้ำ กระพุ้งแก้มเปิดปิดเร็วกว่าปกติ กินอาหารน้อยลง ผอม ขับเมือกออกมามาก มีแผลเลือดออกที่ลำตัว เป็นต้น ซึ่งสามารถกำจัดปรสิตในปลาได้ โดยใช้ฟอร์มาลิน 25 - 50 มิลลิกรัมต่อน้ำ 1 ตัน แช่ตลอด เปลี่ยนถ่ายน้ำและทำซ้ำ 2 - 3 ครั้ง หรือใช้ต่างทับทิม 1 - 2 กรัมต่อน้ำ 1 ตัน

2. โรคที่เกิดจากแบคทีเรีย ได้แก่ โรคแผลตามลำตัว โรคตัวดำ พบได้ในปลาและเกิดจากแบคทีเรียกลุ่ม แอโรโมแนส, วิบริโอ, เอ็ดเวิร์ดเซลลาร์ , ฟลาโวแบคทีเรีย เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ปลามีอาการ ซึม มีแผลที่ลำตัว ไม่กินอาหาร ตกเลือดที่ลำตัวและครีบ ตัวดำขาวที่ลำตัว สีซีดหรือเข้มผิดปกติ และทยอยตาย ถ้าปลาขนาดเล็กอาจมีอัตราการตายสูงมาก หากพบปลามีอาการดังกล่าว ควรนำมาตรวจวินิจฉัยโรคเพื่อตรวจสอบหาชนิดของแบคทีเรีย และผลการทดสอบความไวต่อยาต้านจุลชีพที่จะให้ ให้เหมาะสมกับชนิดของแบคทีเรียก่อนการนำไปใช้เพื่อยับยั้งการเกิดโรค

3. โรคไวรัส เช่น โรค ทีไอแอลวี พบเกิดขึ้นในปลาจากเชื้อไวรัสชื่อ ทิลาเปียเลคไวรัส (ทีไอแอลวี) จะทำให้ปลามีอาการผิดปกติ เช่น สีตัวเข้มหรือซีดผิดปกติ ว่ายน้ำผิดปกติ มีแผลที่ลำตัว และมีอัตราการตายสูง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีไวรัสอีกหลายชนิดที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคในกุ้งขาว และกุ้งก้ามกราม โดยสัตว์น้ำที่ได้รับเชื้อไวรัสจะมีอาการแตกต่างกันออกไปตามชนิดของเชื้อ แต่อาการโดยรวม คือไม่กินอาหาร อัตราการตายสูง การป่วยด้วยเชื้อไวรัสในปัจจุบันยังไม่สามารถรักษาได้ด้วยการใช้ยาและสารเคมี เกษตรกรจึงควรป้องกันและให้ความสำคัญในการบริหารจัดการเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีและมีความปลอดภัยทางชีวภาพ เพื่อลดอัตราความเสี่ยงและช่องทางในการรับเชื้อ

4. โรคเนื้องอก ส่วนใหญ่พบเกิดขึ้นในปลา เนื่องจากคุณภาพของน้ำเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน เช่น อุณหภูมิลดลงอย่างรวดเร็ว ออกซิเจนต่ำ ความเป็นกรด - ด่าง ต่ำ เกิดจากฝนตกชะล้างความเป็นกรดจากดินสู่ น้ำ และความขุ่นในน้ำมากขึ้นหรือมีตะกอนแขวนลอยในน้ำสูง เป็นต้น ทำให้ปลามีอาการลอยหัว เปิด - ปิด กระพุ้งแก้มเร็ว เนื่องจากภาวะออกซิเจนหรือตะกอนในน้ำไปทำให้การแลกเปลี่ยนออกซิเจนของเหงือกลดลง จึงทำให้ปลาตายอย่างกะทันหัน โรคนี้ไม่มีทางรักษาแต่เกษตรกรสามารถเฝ้าระวังและป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายได้

5. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข

5.1 ปัญหาที่ดินทำกิน .....-.....

5.2 ปัญหาหนี้สิน .....-.....

6. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง

จังหวัดสระบุรีไม่พบปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย